

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

287

Vragen van de leden **Kröger** (GroenLinks-PvdA), **Rooderkerk** (D66) en **Teunissen** (PvdD) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het bericht «Klimaatminister voorspelt dat haar eigen beleid niet voldoende is»* (ingezonden 27 september 2024).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 16 oktober 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Klimaatminister voorspelt dat haar eigen beleid niet voldoende is»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u nader uitleggen wat u precies bedoelde met de zin «Daaruit gaat blijken dat we nog een uitdaging hebben, daar hoeft je geen helderziende voor te zijn»?

Antwoord 2

Daarmee gaf ik aan dat het gezien de reflectie van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) op het Hoofdlijnenakkoord² onwaarschijnlijk is dat het PBL in de KEV zal concluderen dat we met het huidige beleid het doel van 55% reductie in 2030 ten opzichte van 1990 zullen bereiken.

Vraag 3

Waarom heeft u tijdens het commissiedebat Klimaat en energie van 12 september 2024 deze inschatting niet gedeeld, ondanks dat hier herhaaldelijk naar is gevraagd door meerdere woordvoerders?

¹ De Volkskrant 25 september 2024, «Klimaatminister voorspelt dat haar eigen beleid niet voldoende is». (<https://www.volkskrant.nl/politiek/klimaatminister-voorspelt-dat-haar-eigen-beleid-niet-voldoende-is~b93a7dc8/>)

² PBL, 12 juni 2024, «Reflectie PBL op het Hoofdlijnenakkoord 2024–2028». (<https://www.pbl.nl/publicaties/reflectie-pbl-op-het-hoofdlijnenakkoord-2024-2028>)

Antwoord 3

PBL heeft dit signaal al bij de reflectie op het hoofdlijnenakkoord afgegeven. Ik heb tijdens dit debat aangegeven dat we pas 24 oktober bij de raming in de KEV weten hoe we er precies voorstaan. Dan wordt de Tweede Kamer daar ook over geïnformeerd.

Vraag 4 en 5

Deelt u de mening dat het halen van de klimaatdoelen uit de Klimaatwet van groot belang is en onnodige vertraging bij het behalen van de klimaatdoelen voorkomen dient te worden?

Deelt u de mening dat wanneer niet geanticipeerd wordt op de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) en er niet nagedacht wordt over extra klimaatmaatregelen dit onnodig vertragend is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5

Ja, het kabinet vindt het van groot belang dat we de doelen uit de Klimaatwet behalen. Wel vind ik het van belang om over alternatief beleid in de reguliere beleidscyclus te besluiten. De aankomende KEV geeft inzicht in het verwachte doelbereik en het beeld voor de verschillende sectoren en geeft bovendien ook inzichten over waarom de emissiereductie sneller of minder snel gaat. Deze informatie is cruciaal wanneer er nagedacht moet worden over welke aanpassingen er in het beleid mogelijk nodig is. Het kabinet beziet daarom op basis van de cijfers en de duiding daarvan in de KEV wat er nodig is aan alternatief beleid. Het kabinet zit ondertussen niet stil, maar voert het beleid uit en is aan de slag met het aanpakken van knelpunten in de uitvoering waar dat mogelijk is en het op orde brengen van randvoorwaarden.

Vraag 6

Is er op basis van de KEV 2023 een inschatting gemaakt van de effecten van de aangekondigde maatregelen in het hoofdlijnenakkoord op de KEV 2024? Kan deze analyse met de Kamer gedeeld worden?

Antwoord 6

Nee, die inschatting is niet gemaakt, omdat de KEV geen inzicht geeft in het verwachten effect van individuele maatregelen.

Vraag 7, 8, 9, 10 en 11

Kunt u een inschatting geven van de misgelopen CO₂-reductie in 2030 door het schrappen van de normering hybride warmtepompen?

Kunt u een inschatting geven van de misgelopen CO₂-reductie in 2030 door het schrappen van de verhoging van de CO₂-heffing?

Kunt u een inschatting geven van de misgelopen CO₂-reductie in 2030 door het schrappen van de in het belastingplan 2024 voorgenomen wijziging van de energiebelasting?

Kunt u een inschatting geven van de extra CO₂-reductie als gevolg van het in stand houden van de accijnsverlaging op benzine en diesel?

Kunt u een inschatting geven van de extra CO₂-reductie als gevolg van het in herinvoeren van rode diesel? Hoeveel voertuigen maken hier gebruik van?

Antwoord 7, 8, 9, 10 en 11

Die inschatting kan het kabinet niet geven aangezien het effect van de betreffende maatregel samenhangt met andere beleidsmaatregelen. Dat is ook de reden dat PBL in de KEV geen uitspraken doet over het effect van individuele maatregelen. Het is wel duidelijk dat bovengenoemde maatregelen negatief bijdragen aan het doelbereik. Een deel van de maatregelen is destijds genomen als onderdeel van een beleidspakket bij Voorjaarsnota. Wat het effect van het niet doorvoeren van die maatregelen betekent wordt verwerkt in de integrale raming in de KEV. Op basis daarvan bezien we waar we staan. Als blijkt dat er alternatief beleid nodig is besluiten we daarover in de reguliere beleidscyclus.

Vraag 12

Deelt u de inschatting dat het alvast voorbereiden van mogelijke extra klimaatmaatregelen kan helpen bij het behalen van de klimaatdoelen, zeker aangezien u naar eigen zeggen de inschatting maakt dat er nog een uitdaging is, ook al is nog niet bekend hoe groot die uitdaging precies is? Zo nee,

waarom niet? Zo ja, kunt aangeven welke voorbereidingen daartoe zijn getroffen op uw departement en de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Landbouw, Voedselzekerheid, Visserij en Natuur?

Antwoord 12

Zoals uit mijn antwoord op vraag 5 blijkt volgt het kabinet, net als in voorgaande jaren, bij de besluitvorming over alternatief beleid een zorgvuldig proces dat aansluit bij de begrotingscyclus. PBL raamt in de KEV of de doelen gehaald worden en vervolgens wordt samen met de betrokken departementen na het verschijnen van de KEV een proces in gang gezet om bij Voorjaarsnota eventuele alternatieve beleidsinstrumenten in te zetten. Intussen zitten we niet stil en richten we ons op de implementatie van hetgeen eerder is afgesproken, de voorbereiding van wetgeving en de uitvoering van beleid. Bij de volgende KEV zal een nieuwe raming van de broeikasemissies gepresenteerd worden waar deze eventuele alternatieve beleidsinstrumenten in meegenomen zijn. Ook dit jaar zullen we dat proces volgen.

Op 7 en 10 oktober heb ik ter voorbereiding op dit proces met PBL gesproken over de conceptresultaten van de KEV en de mogelijke aanknopingspunten die dit biedt voor alternatief beleid. Op ambtelijk niveau hebben hierover in oktober ook gesprekken tussen de betrokken departementen plaatsgevonden.

Vraag 13

Gaat u in de aankomende klimaatnota die op Klimaatdag tegelijkertijd met de KEV wordt verstuurd aangeven of er aanvullende actie nodig is om aan de doelen uit de wet te voldoen met daarbij een reactie gestructureerd langs de verschillende sectoren?

Antwoord 13

Het kabinet zal in de aankomende Klimaatnota aangeven of er alternatief beleid nodig is. De Klimaatnota geeft per sector inzicht in de bijdrage aan het doelbereik.

Vraag 14

Wat is er met de adviezen die in de reflectie van PBL op het Hoofdlijnenakkoord³ staan gebeurd, waarin onder andere staat dat de set aan voorgenomen maatregelen in het Hoofdlijnenakkoord per saldo waarschijnlijk onvoldoende is om de in de Klimaatwet vastgelegde doelstelling van 55% reductie in 2030 te halen? Zijn deze adviezen betrokken bij het opstellen van het regeerprogramma? Zo ja, hoe dan? Welke aanpassingen zijn er gedaan op basis van het PBL-advies? Is er door u met PBL gesproken?

Antwoord 14

PBL heeft een reflectie gegeven op het hoofdlijnenakkoord maar daarbij niet inzichtelijk gemaakt hoe groot de eventuele opgave is. Die zal blijken bij het verschijnen van de KEV. Bij het opstellen van het regeerprogramma, dat een uitwerking vormt van het Hoofdlijnenakkoord, hebben we kennisgenomen van de reflectie van PBL. In de reflectie heeft PBL ook aangegeven dat het van belang is om ons voor te bereiden op de transitie na 2030. Dit advies betreft het kabinet op dit moment bij het opstellen van het concept-Klimaatplan. Ik heb PBL in september gesproken over hoe de KEV tot stand komt en daarbij heeft PBL de boodschap uit de reflectie op het Hoofdlijnenakkoord herhaald.

Vraag 15

Zijn er naar aanleiding van de ambtelijke analyse op het Hoofdlijnenakkoord, waarin onder andere staat dat het doel van minder energie-afhankelijkheid lastig te combineren met de forse bezuinigingen uit het Hoofdlijnenakkoord, zaken gewijzigd in het regeerprogramma?

³ PBL, 12 juni 2024, «Reflectie PBL op het Hoofdlijnenakkoord 2024–2028». (<https://www.pbl.nl/publicaties/reflectie-pbl-op-het-hoofdlijnenakkoord-2024-2028>)

Antwoord 15

De ambtelijke adviezen zijn meegenomen bij het opstellen van het regeerprogramma. Het kabinet zal 24 oktober in de Energienota terugkomen op hoe dit kabinet risicovolle afhankelijkheden wil verminderen en voorkomen.

Vraag 16

Kunt u vijf extra klimaatmaatregelen noemen die nog niet zijn aangekondigd, die u inschat als politiek haalbaar en waarmee het behalen van de klimaatdoelen dichterbij komt?

Antwoord 16

Het kabinet wil niet op de politieke besluitvorming in het Voorjaar 2025 over mogelijke alternatieve klimaatmaatregelen vooruitlopen.

Vraag 17

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het commissiedebat Hoofdlijnen-debat Klimaat en Energie, nu ingepland op 16 oktober 2024?

Antwoord 17

Ja.